

ID. MARTONYI JÁNOS ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

KOI GYULA*^{ID}

* Tudományos főmunkatárs, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék. Tudományos munkatárs, ELTE TK Jogtudományi Intézet, Alkotmány- és Közigazgatási Jogi Osztály. E-mail: koi.gyula@uni-nke.hu

Absztrakt

A tanulmány id. Martonyi János életművét és tudományos pályáját mutatja be. A Magyar-iskola tagjaként közigazgatási joggal foglalkozott. Munkásságának első fele a közigazgatási jog polgári korszakában, második része a szocialista korszakban zajlott. Id. Martonyi 1940-től a kolozsvári Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetemen tanított a Közigazgatási és Pénzügyi Jogi Tanszéken, majd 1945-től a Szegedi Egyetem Közigazgatási és Pénzügyi Jogi Tanszékén (1949 után: Államigazgatási Jogi Tanszékén) nyilvános rendkívüli tanár, majd tanszékvezető egyetemi tanár volt. Az 1960-as évektől, kiemelten az 1961-es és az 1965-ös egyetemi évben több francia felsőoktatási intézményben volt vendégelőadó. A professzor 1966-ban az állam- és jogtudomány (akadémiai) doktora lett, azaz a tudomány doktora (ma: MTA doktora) címet (DSc.) nyerte el. Több önálló kötete mellett *Az Államigazgatási határozatok bírói felülvizsgálata* címmel 1960-ban megjelent monográfiája az állam- és jogtudomány (akadémiai) doktora (DSc.) cím elnyerése céljából benyújtott értekezés monografikus formája a hazai összehasonlító közigazgatási jog klasszikus alapműve. Számos egyetemi jegyzetét külön függelék összegezi.

Kulcsszavak

egyetemtörténet, életpálya, közigazgatási jog, közigazgatási eljárás, szakigazgatások

Abstract

The study presents the life and scientific career of János Martonyi Sen. As a member of the Magyar School, he dealt with administrative law. The first half of his work took place in the civil era of administrative law, the second part in the socialist era. From 1940, Martonyi Sen. taught at the Department of Administrative and Financial Law at the Royal Hungarian Ferenc József University of Science in Cluj-Napoca, then from 1945 he was a public extraordinary professor and then head of department at the Department of Administrative and Financial Law (after 1949: Department of Public Administrative Law) of the University of Szeged. From the 1960s, especially in the academic years of 1961 and 1965, he was a guest lecturer at several French higher education institutions. He was awarded the title of Doctor of Science (today: Doctor of the Hungarian Academy of Sciences) (DSc.) in the field of legal and political studies in 1966. In addition to several independent volumes, his monograph titled *Judicial Review of State Administration Decisions*, published in 1960, is the monographic form of the dissertation

submitted for the award of the title (Academic) Doctor of State and Law (DSc.), and is a classic foundational work of Hungarian comparative administrative law. A separate appendix summarizes many of his university notes.

Keywords

university history, career, administrative law, administrative procedure, special administration

Id. Martonyi Jánost, a magyar közigazgatás-tudomány jeles alakját, Magyary Zoltán tanítványát és munkásságát tárja az érdeklődő olvasóközönség elé ez a – halála negyvenötödik évfordulóján megjelenő – tisztelgő írás.

Id. Martonyi János 1910. március 5-én Győrben (Győr-Moson-Sopron vármegye) született. Édesapja Martin János Tamás, édesanyja Jerfy Erzsébet.¹ A Martin családnevet 1931-ben változtatták meg. Egyetemi tanulmányait 1928-tól a budapesti Magyar Királyi Pázmány Péter Tudományegyetem Jog- és Államtudományi Karán folytatta, ahol 1932-ben államtudományi doktori oklevelet, illetőleg 1933-ban jogtudományi doktori oklevelet szerzett a korabeli bifurkációs szabályok szerint. Az 1932–1933 közötti időszakot állami ösztöndíjjal a párizsi Sorbonne egyetemen töltötte. A jogtudományi doktorátusa megszerzése kapcsán, kiváló tanulmányi eredményeinek köszönhetően *sub auspiciis gubernatoris doctorrá* promoveálták² (Balogh, 2023, 5–9; Berényi, 1981; Bragyova, 2009; Kaltenbach, 1991; Siket, 2020; Szűcs, 1981; Tamás, 1991; Veres, 1980a; Zinner, 1994a; 1994b).

Id. Martonyi János mint Magyary-tanítvány az egyik olyan kifejezetten közigazgatási (1949-től: államigazgatási) joggal foglalkozó képviselője volt a Magyary-iskolának (Mártonffy Károly [1890–1979] mellett), aki számára – kivételes módon – tudományos pálya jutott osztályrészül (Szaniszló, 1977, 403–408; Szaniszló, 1993, 202–203; Koi, 2014, 318–322).³

1938. augusztus 24-én Budapesten, a Józsefvárosban kötött házasságot Ránky Rózsával (1914–1975), akivel több mint három és fél évtizedig éltek együtt.⁴

Martonyi 1940-től a kolozsvári Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetemen tanított a Közigazgatási és Pénzügyi Jogi Tanszéken, majd 1945-től a Szegedi Egyetem Közigazgatási és Pénzügyi Jogi Tanszékén (1949 után: Államigazgatási Jogi Tanszékén) nyilvános rendkívüli tanár, majd tanszékvezető egyetemi tanár volt (Balogh, 2023, 8–9; Berényi, 1981; Bragyova, 2009; Kaltenbach, 1991; Siket, 2020; Szűcs, 1981; Tamás, 1991; Veres, 1980a; Zinner, 1994a; 1994b). Kevésbé közsismert, így szükséges megemlíteni, hogy 1940 és 1946 között a korábban Kolozsvárról Szegedre áthelyezett székhelyű egyetem a területváltozások miatt a régi néven tért vissza Kolozsvárra, míg a szegedi intézmény az újonnan alapított Horthy Miklós Tudo-

¹ Özv. Martin Jánosné Jerfy Erzsébet gyászjelentése. Online: <https://tinyurl.com/mrx553hb>

² Közhasználatú egykorú elnevezéssel kormányzógyűrés jogi doktori címet szerzett. A *Promotio sub auspiciis regis*; *Promotio sub auspiciis gubernatoris*; *Promotio Sub Laurea Almae Matris*; *Promotio sub auspiciis rei publicae popularis*; továbbá a *Promotio sub auspiciis Praesidentis (Praesidis) rei publicae* doktorrá avatásokról ld.: Hamza és Hoffman (2013).

³ A Magyary-iskolára lásd még: Koi (2023b, [19]–[21]). A Magyary kritikai kiadás eddig megjelent kötetei: Koi (2015), Koi et al. (2021). A közigazgatás-tudomány az élenjáró francia, német és USA-beli fejlődés példáin keresztül bemutatva: Koi (2022a). A közigazgatási jogtudomány és az egyéb, kapcsolódó jogterületek határkérdéseinek problémáihoz: Koi (2023a), Koi (megjelenés alatt).

⁴ Martonyi Jánosné Ránky Rózsa gyászjelentése. Online: <http://hdl.handle.net/20.500.12346/217042>.

mányegyetemként kezdte meg működését (Hamza, 2014, 362–363).⁵ Nem sokkal ezt követően, az 1947. és 1948. években, valamint egy évtizeddel később, 1958 és 1960 között egyaránt az állam- és jogtudománnyal foglalkozó szegedi kar dékánjaként tevékenykedett. (A fakultás a negyvenes években a Jog- és Államtudományi Kar, az ötvenes években pedig az Állam- és Jogtudományi Kar elnevezést viselte, minden akkori intézményhez hasonlóan jogtudományi túlsúllyal. Ez mindkét évtizedre egyaránt igaz.) A két dékáni időszaka között, az 1952 és 1955 közötti ciklusban a Szegedi Tudományegyetem rektorhelyettese volt. Ebben az időben, 1952-ben szerezte meg az állam- és jogtudomány kandidátusa elnevezésű, ekkoriban újnak számító, szovjet mintára bevezetett tudományos fokozatot (Veres, 1980a), amely a mai PhD-fokozattal vethető egybe. Közel másfél évtizeddel később, 1966-ban az állam- és jogtudomány (akadémiai) doktora lett, azaz a tudomány doktora (ma: MTA doktora) címet (DSc.) nyerte el.⁶

Az 1960-as évektől, kiemelten az 1961-es és az 1965-ös egyetemi évben több francia felsőoktatási intézményben volt vendégelőadó. E körben Clermont-Ferrand, Dijon, Grenoble, Montpellier, Párizs, továbbá Poitiers említendő (Bragyova, 2009). Az évtized közepe táján, 1964-ben lett a brüsszeli székhelyű (Koi, 2013, 109–110) Institut International des Sciences Administratives, a közigazgatás-tudomány máig egyetlen világszervezete⁷ tagja (Balogh, 2023, 5–6; Berényi, 1981; Bragyova, 2009; Kaltenbach, 1991; Siket, 2020; Szűcs, 1981; Tamás, 1991; Veres, 1980a; Zinner, 1994a; 1994b).

Id. Martonyi abból az egyetemi évfolyamból került ki, amelynek Magyary Zoltán először adott elő pályája során (Szaniszló, 1977, 404). Szükséges utalni arra, hogy az Id. Martonyi Jánosról az 1980-ban róla írt emlékkönyv kiemeli, hogy Magyarytól kapta indíttatását, a Magyary-iskolából indult, és büszkén vallotta magát mindvégig Magyary-tanítványnak (Veres, 1980a; Koi, 2014).

A jelen tanulmány nem kíván dönteni Id. Martonyi János tudománytörténeti helyét illetően, noha Mártonffyval együtt azon közigazgatási jogászok közé tartozik, akik 1945 előtt és azt követően is tevékenykedtek, így a két életszakaszban vallott nézetek között mutatkozhatnak *diszkrpanciák*.⁸

Id. Martonyi kutatási területe a közigazgatási bíráskodás volt főképpen. Már 1945 előtti munkái is e kérdéssel foglalkoztak (Siket, 2020; Veres, 1980a; Zinner, 1994a; 1994b). Későbbi korszakát az államigazgatási határozatok felülvizsgálatának tárgyköre, valamint a kulturális igazgatás kutatása jellemzi egyebek mellett (Siket, 2020; Veres, 1980a).

⁵ Az 1940. évi XXVIII. törvénycikk egyszerre rendelkezett a Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem újjászervezéséről és annak alapítási helyén, Kolozsváron való tovább működéséről, valamint a Magyar Királyi Horthy Miklós Tudományegyetem felállításáról, amelynek négy karral kellett megalakulnia (1. jog- és államtudományi, 2. orvostudományi, 3. bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi és 4. matematikai és természettudományi kar), azzal a kiegészítéssel, hogy az egyetemen gondoskodni kell a középiskolai tanárképzés és a gyógyszerész-képzés megszervezéséről is, valamint – más egyetemek egyes karainak tevékenysége mellett – az egyetem jog- és államtudományi karának működését az 1940/41. tanévtől kezdve a további törvényes intézkedésig átmenetileg szüneteltetni kellett. Vö. a törvény 2. és 3. §§ rendelkezéseivel.

⁶ A tudományos köznyelv megnevezése szerint: nagydoktori cím (Kállay, 1978, 9). A mű: Martonyi J. (1962). *A bíróságok szerepe az államigazgatás törvényességének biztosításában* (Tudományok doktora értekezés). MTA.

⁷ A szervezetnek olyan magyar alelnökei voltak, mint Magyary Zoltán (1888–1945), nemzetközileg ismert tudományos iskolaalapító; Kovács István (1921–1990), az MTA r. tagja; Lőrincz Lajos (1935–2010), az MTA r. tagja; Rácz Attila (1938–2019) DSc.; Verebélyi Imre (1941–) DSc.; Jenei György (1942–2024) DSc. (Koi, 2013, 118–119).

⁸ A korszakhatáron átívelő közigazgatás-tudományi, közigazgatási jogászai életművek problematikájának koncipálásához: Koi (2014, 319).

Első nyomtatásban megjelent műve *A közigazgatási bírászkodás és legújabb kori fejlődése* címmel 1932-ben látott napvilágot (Martonyi, 1932). Terjedelmileg nagyobbacska tanulmány a munka. A szerző 22 esztendő volt ekkor, és francia tanulmányútja eredményeit összegezte. Továbbá ez volt a *sub auspiciis gubernatoris doctor*rá avatása alkalmából készített értekezése is (Szaniszló, 1977, 405). A mű előszavát Magyary Zoltán (1888–1945) írta, aki szerint a közigazgatási bírászkodás kiterjesztése a háború utáni alkotmányfejlődés jellegzetes vonása. A hazai közigazgatási reform is megkívánja az ilyen jellegű fejlesztést. A munka a kérdés gazdag irodalmának alapulvételével igyekszik a kérdéstről képet adni (Martonyi, 1932, 6).

A közigazgatás jogszerűsége a mai államban című 1939-es újabb Martonyi-monográfia előszavában az azt jegyző Magyary kiemeli, hogy a közigazgatással való elméleti foglalkozásnak két iránya van: a közigazgatási jog és a közigazgatástan. Az utolsó fél évszázadban (1889–1939) a két irány meglehetősen szétvált. Az európai kontinensen a közigazgatásnak inkább a jogi szempontú vizsgálata jellemző, míg az angolszászok közigazgatástaniak. A közigazgatást egyedül egyik sem tudja megmagyarázni, így a két irány egymást kiegészíti. A haladás a két irány kölcsönhatásából várható Magyary szerint. A közigazgatás-tudomány, a két irány összefoglaló megjelölése bővelkedik a feladatokban, és lendületesen dolgozik azok megoldásán. A két terület tennivalói a professzor szerint különbözőek. A közigazgatástan terén hosszú megszakítás volt, és a tudomány szak az alatt nagyot haladt. A közigazgatási jog területén nem történt ilyen változás, de a jogtudomány szempontjainak változásai a régi fogalmak új nyelven való kifejezését teszik szükségessé. Martonyi e külföldi szempontokat dolgozza fel – mutatott rá Magyary Zoltán (Martonyi, 1939, 5).

Id. Martonyi professzor 1945 után írt monográfiája erős összehasonlító közigazgatási jogi igénnyel és eredményekkel a hazánkban 1949-ben megszüntetett közigazgatási bírászkodás körében fogant, és *Államigazgatási határozatok bírói felülvizsgálata* címmel (Martonyi, 1960) az újabb időszak eredményeit foglalja össze (Berényi et al., 1966). Számos egyetemi jegyzet önálló, illetve társszerzője volt, továbbá jelentős hely illeti meg az 1945 utáni első önálló, 1966-ban megjelent, alapvetően az akkori jogi karok államigazgatási jogi tanszékvezetői által jegyzett meghatározó egységes általános részi, 1972-től pedig a különös részi tankönyv szerzősége vonatkozásában. (Az összehasonlító államigazgatási [közigazgatási] jog területére is kiterjedő, társszerzőségben írt jegyzete is említendő.)⁹

Munkássága körében kiemelést érdemel az 1939-es munkája után nem sokkal, az ügynevezett Magyary-émlékkönyv lapjain, a mester, Magyary Zoltán egyetemi tanársága, valamint a Magyar Közigazgatás-tudományi Intézet fennállása tizedik éves jubileumára megjelent kötetbe írott¹⁰ *A közigazgatás reformja és a közigazgatási bíróságok* című tanulmánya (Martonyi, 1940). A szerző által „szerény tanulmány” elnevezéssel illetett jelentős dolgozat szerint a megírás idején, 1940-ben már évtizedek óta napirenden lévő közigazgatási reform (ezen belül az egyszerűség és eredményesség célját szolgáló átszervezés, illetve a Magyary Zoltán-i racionalizálási

⁹ A szemléltetés érdekében szükséges a professzor munkásságának utalásszerű, de gazdagsága révén, illetve a keretekhez képest terjedelmesebb bemutatása, ezért némileg rendhagyó módon, függelékben gyűjtöttem össze a jelen tanulmány szempontjából releváns tankönyveket, jegyzeteket. A korszak tankönyvirodalmával kapcsolatban egyebekben lásd: Koi (2022b).

¹⁰ A kötet szerzői: Elek Péter (1920k. –1945?), Göbel József (1910k. –1979?), Karcsay Sándor (1915–1999), Kiss István (1906–1997), Kovács Ernő, Lovász János (1920k.–1991k.), Martonyi János (1910–1981), Meznerics Iván (1907–1988), Szaniszló József (1913–1993u.), Torday Lajos (1915k.–1945?), Valló József (1913–1976), Vitéz István (1910k. –1981?). A kötet elején lévő *tabula gratulatoria* aláírói között szerepel a szerzőkön felül Valentiny Károly (1916–1987) is. Értékelésére lásd: Patyi (2024a; 2024b).

munka) értelmezését nem lehetséges össze nem függő részletintézkedések láncolataként szemlélteni, mivel ennek a tevékenységnek „egészen átfogónak, egységes elgondolást szolgálónak, és felülről tudatosan irányítotttnak kell lennie”. Az írás fő célkitűzése a „közigazgatás általános újjáépítése” egyik részfeladata a közigazgatási bíróságok és a cselekvő (aktív) közigazgatás helyes összefüggésének kialakítása (Martonyi, 1940, 143). Az írás első vizsgált kérdése, hogy a közigazgatási bíráskodást végző szervek miként kapcsolódnak az aktív (rendelkező és ügyintéző) közigazgatás fórumrendszeréhez (Martonyi, 1940, 143–144). E körben tisztázza azt is, hogy a közigazgatási cselekményeknek jogszerűségi szempontból történő felülvizsgálatát – amennyiben ez nem a rendes (polgári) bíróság elé van utalva – egyetlen vagy több, egymás alá és fölé rendelt közigazgatási bíróságra vagy bíróságokra kívánják-e bízni (Martonyi, 1940, 144). E körben a közigazgatási tevékenység gyorsítását célzó reformfolyamat egyik sarkalatos pontja a külállamokhoz hasonlóan Magyarország esetében is a közigazgatási fórumrendszer egyszerűsítése, a hatósági intézkedésekkel szemben igénybe vehető fellebbviteli lehetőségek csökkentése. A gondolat magva az a megállapítás, amely szerint egy közigazgatási ügy elbírálására két, kivételes esetben három végrehajtó hatalom alá tartozó szerv tevékenységkifejtése elegendő. Erre azt a példát hozza fel, hogy a közigazgatási ügyek döntő részével csak az alsófokú közigazgatási hatóságok (például: községi előljáróság, iskolaszék), valamint a végrehajtó hatalom másodfokú szervei (a mondott esetkörben például: főszolgabíró, tanfelügyelő) foglalkoznak. Tehát elképzelése az volt, hogy azokban az ügyekben, ahol a közigazgatás alsófokú szervei jártak el, ne lehessen a központi kormányhatóságokhoz és a minisztériumokhoz fordulni. Adódik a kérdés, hogy ha a minisztériumok (korabeli kifejezéssel) ellenőrzési joga a felülvizsgálati kérelmek (szintén egykorú kifejezés) eltörlése folytán megszűnik, szükséges-e ezt közigazgatási bírósági kontrollal helyettesíteni (Martonyi, 1940, 145)? A korabeli közigazgatási jogi szakirodalom legtöbb művelője ezt támogatta (id. báró Wlassics Gyula [1852–1937],¹¹ Majzik Viktor [1867–1945],¹² vitéz Keresztes-Fischer Ferenc [1881–1948],¹³ Rakovszky Iván [1885–1960],¹⁴ Tihanyi Lajos [1885–1938],¹⁵ Egyed István [1886–1966]¹⁶) (Martonyi, 1940, 144–145); míg a kisebbségi véleményen lévők nem (Weis István [1889–1973],¹⁷ Harrer Ferenc [1874–1969]¹⁸) (Martonyi, 1940, 145–146). Id. Martonyi saját nézete tanulmánya alapján az volt, hogy az alanyi jogok kérdése körüli (ügynevezett jogvitás, azaz kontenciózus) ügyekben a közigazgatási intézkedések „felsőbb ellenőrzését” elvileg helyesebb a közigazgatási bíróságokra bízni, mint a minisztériumokra (Martonyi, 1940, 146–147). A továbbiakban ezt a kérdést, az egyfokú fellebbvitel kérdését bontja ki, kitérve a különféle véleményekre (Martonyi, 1940, 146–151). A tanulmány gerincét adó, a közigazgatási alsóbíróságok szerepét vizsgáló részben a szerző kitér arra a jelentős kérdésre is, hogy nagy a jelentősége annak a ténynek, hogy az alsófokú

¹¹ Jogtudós, az MTA rendes tagja, a köztestület igazgatósági tagja és másodelnöke, a közigazgatási jog és a büntetőtudományok művelője, az utolsó főrendiházi, valamint az első felsőházi elnök, vallás- és közoktatásügyi miniszter, a Hatásköri Bíróság elnöke.

¹² Közigazgatási bírósági tanácselnök, felsőházi tag, Heves vármegye alispánja.

¹³ Baranya, valamint Somogy vármegye főispánja, belügyminiszter, két alkalommal ideiglenes miniszterelnök (1941 és 1942).

¹⁴ Jogtudós, Turóc vármegye alispánja, belügyminiszter, vallás- és közoktatásügyi miniszter, a magyar királyi közigazgatási bíróság elnöke.

¹⁵ Az eljárásjog, a jogtörténet, valamint a bosnyák jog művelője.

¹⁶ Jogtudós, ítéltáblai bíró, egyetemi magántanár, a közigazgatási jog nyilvános rendes tanára (professzora).

¹⁷ Jogtudós, társadalomkutató, falukutató. Szontagh (1928); Weis (1939).

¹⁸ Óbuda polgármestere, felsőházi képviselő, a József nádor Műegyetem közigazgatási szakán a községi közigazgatás oktatója, a *Városi Szemle* (1908–1948) főszerkesztője.

közigazgatási bírói testületeknek megadjuk-e az eléjük utalt kérdések végleges eldöntésének jogát, vagy ítéleteikkel szemben fellebbezést engedünk-e a felső közigazgatási bírósághoz? Id. Martonyi János, ahogy maga is utal rá, már *A közigazgatási bíráskodás és legújabb kori fejlődése* címmel 1932-ben megjelent munkájában is azt a megoldást javasolta (Martonyi, 1932, 55), amelyet itt is hangsúlyoz, hogy a közigazgatási bíróság elé vitt ügyek egy megfelelően kiválasztott körét a közigazgatási alsóbíróságok intézzék el végleges jelleggel, a felsőbírósági fellebbezettel lehetőségének egyidejű kizárása mellett (Martonyi, 1940, 149). Ugyanakkor a kontenciózus ügyek közigazgatási alsó- és felsőbíróságok közötti megosztása kapcsán a közigazgatási bírósági panasszal megtámadható hatósági aktusok körét kétféleképpen lehet meghatározni. Lehetséges a közigazgatási bíróságok észlelése (kogníciója) alá tartozó jogvitás ügyeket egyenként, kimerítően (taxatíve) felsorolni. Másfelől lehetséges elvi meghatározását adni az effajta közigazgatási cselekményeknek (Martonyi, 1940, 149–150). A jogvitás ügyek közigazgatási alsóbíróságokra történő rábízása esetén fontos gyakorlati elvárásként utal a joggyakorlat állandóságának biztosítására, azaz a jogegység követelményének megvalósítására (Martonyi, 1940, 151–152). Jelzi továbbá a közigazgatási bíráskodás reformjának pénzügyi terhei jelentette követelményeket és következményeket, amelyek a szerzői megítélés szerint a jelenlegi (1940-es) egyetlen közigazgatási felsőbíróság szervezeti és eljárásjogi jellegű módosítását kívánják meg (Martonyi, 1940, 152–155). A közigazgatási panaszbenyújtás és az előzetes végrehajtás kérdéseit követően (Martonyi, 1940, 155–157) a tanulmány összefoglalása zárja az írást (Martonyi, 1940, 157–160).

Az Államigazgatási határozatok bírói felülvizsgálata címmel 1960-ban megjelent monográfiája az állam- és jogtudomány (akadémiai) doktora (DSc.) cím elnyerése céljából benyújtott értekezés monografikus formája (Martonyi, 1960). A kötetnek a szocialista jogtól egyébként teljesen idegen (még elnevezésében is módosított) közigazgatási bíráskodás kiemelkedő jelentőségű jogállami intézményéről nem jogállami körülmények közötti összeállítása, közreadása és az akadémiai doktori cím elnyerése érdekében történő benyújtása bátor tett volt a szerző részéről, amelyben tudományos és értékrendi elköteleződése nyilvánult meg. A könyvnek a maga korában kifejtett és a témakörben azóta is fennálló jelentősége¹⁹ okán nagyobb terjedelemben szükséges foglalkozni vele.

Az *Előszó* (Martonyi, 1960, 5–6) körében jelezte, hogy szakmunkája keretei között a témát nem tekinti egészen kimerítettnek, mivel célkitűzése eleve korlátozott volt. Így nyilván nem jöhetett szóba a közigazgatási bíráskodás kérdéskomplexuma egészének kifejtése, hanem az államigazgatási (közigazgatási) határozatok bírói felülvizsgálatára összpontosított. A kérdés vizsgálata során a különféle (tőkés és szocialista) országok jogszabályairól, a problémák állásáról pontos felmérést adott (Martonyi, 1960, 5). A továbbiakban utal a tárgykörben született korábbi kötetekre, valamint a szocialista országokban jelentkező szovjet hatásokra (Martonyi, 1960, 6).

Az első fejezet *Az államigazgatási határozatokkal szemben igénybe vehető jogvédelmi eszközök* címet viseli (Martonyi, 1960, 7–38). Ennek körében különös súlyt helyez a törvényesség kérdésére, megállapítva, hogy kétségtelenül vannak a fogalomnak minden jogrendszerben közös módszerbeli és technikai jegyei, de alapvetően mégis eltérően jelentkeznek a különféle államtípusokban, mivel a kapitalista és a szocialista rendszerekben az eltérő gazdasági alap kihat a felépítményre, ezen belül a jogintézményekre is (Martonyi, 1960, 7). Helyesen mutat rá, hogy a törvényesség megvalósulásának egyik legérzékenyebb területe az államigazgatás (közigazgatás) munkáján, tevékenységén belül valósul meg (Martonyi, 1960, 8). Mindezeket a gondolato-

¹⁹ A művet röviden értékeli Patyi (2024b, 529–544), illetve bővebben feldolgozza Patyi (2022).

kat olyan időkben fejtette ki, amikor a szocialista törvényesség többnyire nem valós tartalmat, hanem csupán pusztá elnevezést jelentett. A törvényesség kapitalista és szocialista eszközeit egyaránt felsorolja (Martonyi, 1960, 11–38). Az 1925. október 22-i osztrák közigazgatási eljárásjogi törvényre mint elsőre hivatkozik, amellyel a Magyar-iskola tagjai is foglalkoztak 1945 előtt (Martonyi, 1960, 16–17). Csak érdekesség, hogy a szocialista államok közül olyanokra is utal, mint az Albán Népköztársaság, a Kínai Népköztársaság, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, valamint a Vietnámi Népköztársaság (Martonyi, 1960, 35–38).

A második fejezet *Az államigazgatási ügyekben ítélő bírói szervek* elnevezéssel olvasható. E cím alatt és az ezt követő fejezetekben a tőkés és a szocialista államok azon jogszabályait vizsgálja, amelyek lehetőséget adnak az államigazgatási határozatok bíróság előtti megtámadására (Martonyi, 1960, 39–54). Csak egy-egy érdekességre utalunk ebben a körben. A kérdéskör egyik alapját adó francia közigazgatási jogban 1950-től kezdve merült fel a francia *Étattanács*, a *Conseil d'État* reformja. Így 1954. január 1-jétől e fórum helyett az alsófokú közigazgatási bíróságok váltak a bíraskodás általános hatáskörű szerveivé. Az 1953-as reform után a *Conseil d'État* ügyhátraléka mégis 26 000-re emelkedett (Martonyi, 1960, 43).

A harmadik fejezet *Az államigazgatási határozatok bírói felülvizsgálatának jelentősége* (Martonyi, 1960, 55–126) témakör összefoglalása. Ennek kapcsán alapvetően az angolszász, a francia, a német–osztrák, a vegyes rendszerek, illetve a szocialista államokban eljáró bírói szervek kérdéskörét dolgozza fel (Martonyi, 1960, 59–126). E körben rámutat a közigazgatás és a bíraskodás viszonyának kétféle, eltérő értelmezésére. Az angol rendszer szerint az ottani politikusok és jogászok a joguralmat, a *rule of law*-t úgy értelmezték, hogy fenntartása csak olyan módon lehetséges, hogyha valamennyi jogvita ügyben ugyanazok a bíróságok járnak el, tehát a közigazgatás ellenőrzését is a polgári és büntetőügyekben eljáró ítélkezési fórumok végzik (Martonyi, 1960, 54). Ugyanakkor a francia rendszerben az államhatalmak elválasztásának tételét pontosan ellenkező módon értelmezték. Eszerint a közigazgatási jogvita ügyekben való döntés maga is közigazgatás (fr. *juger de l'administration est encore administrer*). A francia forradalmi törvényhozás tehát abból indult ki, hogy a rendes bíróságok részéről a közigazgatás munkájába való beavatkozást jelentene, ha ezekben a kérdésekben e fórumok ítélkeznének. Ezért ezt a funkciót eredetileg magának az aktív közigazgatásnak a szerveire bízta, majd felállították az úgynevezett Államtanácsot, a *Conseil d'État*-t, amelynek a közigazgatási főhatóságok számára való véleményadáson kívül sajátos feladatává tették azt, hogy a közigazgatási rendelkezésekkel szemben benyújtott panaszok tárgyában való döntést az államfő részére előkészítse, majd utóbb maga végezze (Martonyi, 1960, 56). Az angolszász rendszerben (Martonyi, 1960, 59–70) a mintaállam („anyaállam”), Nagy-Britannia vonatkozásában az 1880-as évektől kezdve az angol közjog tételes fejlődése erősen kikezdte a fentebb már észrevételezett, Albert Venn Dicey (1835–1922) által értelmezett egységes joguralom-gondolatot. E helyett a korábban is fennállott vagy újonnan létesített, egyéb feladatokat is ellátó vagy specializált szervek szerepe erősödött. Angliában tehát egy sajátos közigazgatási bíraskodás alakult ki, amelynek területét a szervezetek és eljárások sokfélesége, egyben ötletszerűsége jellemzi (Martonyi, 1960, 60). Érdekes megfigyelés, hogy a hagyománytisztelő *Konzervatív Párt* a közigazgatási ügyek vonatkozásában inkább a rendes bíróságok hatáskörét védelmezi, főként mivel a nagy tekintélyű rendes bíróságok a „klasszikus” (sic!) polgári alapjogok, különösen a tulajdonjog csorbíthatóságát védik, biztosítják (Martonyi, 1960, 61). Kiemelendő e körben James William Robinson (1878–1964) munkássága (Martonyi, 1960, 62–63). A francia rendszer (Martonyi, 1960, 83–93) alapjait az 1790. augusztus 16–24-i igazságügyi szervezeti törvény alakította ki még az *ancien régime* idején, amely a rendes bíróságokat kifejezetten eltiltotta a közigazgatási szervek tevékenységének felülvizsgálatától (Martonyi, 1960, 83). A francia közigazgatási bíraskodás valódi

megszervezőjének id. Martonyi Bonaparte Napóleont (1769–1821, ur.: 1799–1814) tekinti. A forradalmi időszámítás VIII. évében, *brumaire* 18-án (1799. november 9-én) végrehajtott államcsínyt követően a VIII. év *brumaire* 22-i (1799. december 12-én) elfogadott alkotmány 52–53. §-ai rendelkeztek az *Államtanács*, a *Conseil d'État* felállításáról. (Talán nem mindenki számára közismert, ám Lőrincz Lajos [1935–2010] fontos megállapítása, hogy ez a korábbi *Királyi Tanács/Conseil Royal* tulajdonképpeni újraalakítása, átalakítása. Vagy másképp fogalmazva a *Conseil Royal* a későbbi *Conseil d'État*) (Lőrincz, 2011, 244–245). E törvény tette a (régi-új) szerv feladatává a törvények és kormányrendeletek előkészítése mellett a közigazgatás terén jelentkező nehézségek megoldását (Martonyi, 1960, 84). Az alapításkor létrehozott öt osztály (fr. *section*) az ügyelosztás terén kisebb változtatásokat leszámítva még 1960-ban is a napóleoni alapstruktúrával egyezett meg (Martonyi, 1960, 87). A francia rendszer (a gyarmatok mellett) Luxemburgban, valamint Törökországban és Egyiptomban hatott (Martonyi, 1960, 92–93).

A német–osztrák rendszert (Martonyi, 1960, 94–103) az angol(szász) és a francia modellhez képest kompromisszumos, közvetítő jellegűként írja le. A német–osztrák fórumszervezés rendszere a francia megoldáshoz esik közelebb, mivel abból indul ki, hogy a rendes bíróságok különböző okokból (szakismeretek hiánya, merevebb eljárási formák) nem (illetve kevésbé) alkalmasak a közigazgatási ügyekben való döntésre. A rendszer kialakítása során az angol (a polgárok jogvédelmére törekvés), illetve a francia szisztéma (a bírák specifikus jártassága, szakismeretei) előnyös vonásai egyaránt érvényesülhetnek (Martonyi, 1960, 94). A témát színezi, hogy a korabeli Ausztria és a Német Szövetségi Köztársaság mellett még német Svájc, valamint a Német Demokratikus Köztársaság problémáira utal. (Bár német Svájcot a vegyes rendszerben fejti ki.) A német–osztrák rendszer „lelkülete” francia: a közigazgatás önállósága, előjogainak védelmezése jelenik meg e körben. Ugyanakkor megbontották a bíráskodás egységét, és a közigazgatási bíráskodás feladatait több országos bírói szerv között osztották meg, a helyi bírói szervek kiépítése nélkül (Martonyi, 1960, 94–95). A vegyes rendszerekben a „kiegyezés” az angol és a francia rendszer vonatkozásában eltérő hangsúlyokkal jelent meg a német–osztrák megoldáshoz képest. Az olasz, a spanyol, a görög, valamint a belga és a svájci, említőleg a chilei és kolumbiai rendszerek tartoznak ebbe a körbe (Martonyi, 1960, 104–112). A szocialista államokban eljáró bírói szervek problematikája az adott korban jelentős kérdés volt (Martonyi, 1960, 113–126). A tárgykört illetően megállapíthatjuk, hogy ugyan a rendes bíráskodás elvi alapján állottak, de más megfontolásból, mint az angol területen. Míg az angolszász példa esetében a közigazgatás, valamint a bíráskodás között ellentét feszül, addig a szocialista országok esetében az államhatalom egységének elve (azaz a jelenleg vallott hatalommegosztás ellentéte) a kulcs, ahol az állami szervek között „természetes munkamegosztás” van. A Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia, illetve hazánk megoldásait ismerteti a szerző (Martonyi, 1960, 113–126).

A negyedik fejezet *A bíróságok elé vihető államigazgatási ügyek köre*. Erre vonatkozóan a kapitalista államok, továbbá a szocialista országok hatásköri szabályai körében számos kérdés kerül elő. Ilyenek a bírói hatáskör terjedelme és megállapításának módja, kiterjedésének elméleti kérdései, a bírói hatáskörbe tartozó ügyek meghatározása, terjedelme és sajátosságai, külön is vizsgálva a hazai helyzetet (Martonyi, 1960, 127–198).

Az ötödik fejezet *A bíróságok eljárása az államigazgatási határozatok felülvizsgálatánál*. Ebben a vonatkozásban a kapitalista és a szocialista eltérő szabályozásokon belül hangsúlyt kap a keresetindítás, a kereset elintézése, az ítélet és hatálya, a jogerő, a jogorvoslat, a végrehajtás, valamint a költségviselés problematikája egyaránt (Martonyi, 1960, 199–274).

A kötet lezárása *Források* címmel az adatgazdag bibliográfia felsorolása, valamint az orosz és a francia nyelvű absztrakt (Martonyi, 1960, 275–300).

Mintegy 150 publikációja látott napvilágot (Veres, 1980b). Elnyerte az Erdélyi emlékérem (1940), az Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1971), valamint a Munka Érdemrend arany fokozata (1980) kitüntetések (Balogh, 2023, 5–6; Siket, 2020; Veres, 1980a; Zinner, 1994a; 1994b). Tudományos munkásságával mind a közigazgatás-tudomány (közigazgatás-elmélet) szakirodalma, mind a közigazgatási eljárásjog és közigazgatási bírászkodás kutatói a jelenkorban is foglalkoznak.

Fia Martonyi János egyetemi tanár, a nemzetközi magánjog művelője, az állam- és jogtudomány kandidátusa, *promotio sub auspiciis* állam- és jogtudományi doktor, Széchenyi-díjas jogtudós, két alkalommal Magyarország külügyminisztere (1998–2002, 2010–2014).

Id. Martonyi professzor az 1980. évben, élete hetvenedik évében vonult nyugalomba. Nem sokkal később, 1981. május 10-én, Szegeden (Csongrád megye), élete 71. évében hunyt el (Balogh, 2023, 5–6; Berényi, 1981; Bragyova, 2009; Kaltenbach, 1991; Siket, 2020; Szűcs, 1981; Tamás, 1991; Veres, 1980a; Zinner, 1994a; 1994b).

Hivatkozások

- Balogh E. (2023). Martonyi János, a professzor és jogtudós. *Forum. Acta Juridica et Politica*, 13(3), 7–11. Online: <http://acta.bibl.u-szeged.hu/id/eprint/82501>
- Berényi S. (1981). Dr. Martonyi János (1910–1981). *Állam és Igazgatás*, 31(9), 821–822. Online: <https://tinyurl.hu/PLhX>
- Berényi S., Martonyi J., Szamel L., & Szatmári L. (1966). *Magyar államigazgatási jog. Általános rész*. Tankönyvkiadó.
- Bragyova A. (2009). Martonyi János. In Lamm V. (Szerk.), *Jogi lexikon* (2., átdolgozott és bővített kiadás) (p. 459). CompLex Wolters Kluwer.
- Hamza G. (2014). Történeti áttekintés a kolozsvári egyetemről. *Polgári Szemle*, 10(1–2), 360–363. Online: https://polgariszemle.hu/images/content/pdf/psz_2014_1-2.szam_20.pdf
- Hamza G., & Hoffman I. (2013). *Promotio sub auspiciis Praesidentis rei publicae* különös tekintettel a magyar és az osztrák jogászokra. Történelmi és aktuális áttekintés. *Jogelméleti Szemle*, 14(4), 73–75. <https://doi.org/10.59558/jesz.2013.4>
- Kaltenbach J. (1991). Martonyi János a közigazgatási jogtudomány magyar kutatója és oktatója. *Jogtudományi Közlöny*, 46(5–6), 128–129. Online: <https://real-j.mtak.hu/id/eprint/18918>
- Kállay I. (1978). *Kandidátusi és doktori disszertációk (1953–1975. január 31.). (D 1-D 6199)*. MTA Könyvtára. Online: <https://real-eod.mtak.hu/id/eprint/92>
- Koi Gy. (2013). *Évszázadok mezsgyéjén. Négy magyar közigazgatás-tudós útkeresése és élet-példája. Zsoldos Ignác (1803–1885), Récsi Emil (1822–1864), Concha Győző (1846–1933), Magyary Zoltán (1888–1945)*. Nemzeti Közszolgálati Egyetem. Online: <http://real.mtak.hu/id/eprint/9792>
- Koi Gy. (2014). *A közigazgatás-tudományi nézetek fejlődése. Külföldi hatások a magyar közigazgatási jog és közigazgatástan művelésében a kameralisztika időszakától a Magyary-iskola koráig*. Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó. Online: <http://real.mtak.hu/id/eprint/18614>
- Koi Gy. (2015). *Magyary Zoltán összes munkái (1919–1922). Kritikai kiadás I.* NKE. Online: <http://real.mtak.hu/id/eprint/25214>
- Koi Gy. (2022a). Közigazgatás-tudomány. In Jakab A., Könczöl M., Menyhárd A., & Sulyok G. (Szerk.), *Internetes Jogtudományi Enciklopédia* (Közigazgatási jog rovat, rovatszerkesztő: Balázs I.). Online: <https://ijoten.hu/uploads/kozigazgatas-tudomany.pdf>

- Koi Gy. (2022b). Pillantás a hazai közigazgatási jog tankönyvirodalmi fejlődésének mérföldköveire II. (1949–2019). *Új Magyar Közigazgatás*, 15(2), 60–68. Online: <http://real.mtak.hu/id/eprint/155729>
- Koi Gy. (2023a). A közigazgatásban alkalmazott nem közigazgatási jog. In Jakab A., Könczöl M., Menyhárd A., & Sulyok G. (Szerk.), *Internetes Jogtudományi Enciklopédia* (Közigazgatási jog rovat, rovatszerkesztő: Balázs I.). Online: <https://ijoten.hu/szocikk/a-kozigazgatasban-alkalmazott-nem-kozigazgatasi-jog>
- Koi Gy. (2023b). A magyar közigazgatás-tudomány. In Jakab A., Könczöl M., Menyhárd A., & Sulyok G. (Szerk.), *Internetes Jogtudományi Enciklopédia* (Közigazgatási jog rovat, rovatszerkesztő: Balázs I.). Online: <https://ijoten.hu/szocikk/a-magyar-kozigazgatas-tudomany>
- Koi Gy. (megjelenés alatt). *A közigazgatás tudományos vizsgálatának egyes elméleti kérdései. (Tankönyv a Közigazgatás MA képzés számára Közigazgatás-elmélet tantárgyból)*. Ludovika Egyetemi Kiadó.
- Koi Gy., Gregóczy E., & Szabó I. (2021). *Magyary Zoltán összes munkái (1923). Kritikai kiadás II.* Ludovika Egyetemi Kiadó. Online: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?mode=browse¶ms=-publication:32504948>
- Lőrincz L. (2011). Franciaország közigazgatása. In Szamel K., Balázs I., Gajduschek Gy., & Koi Gy. (Szerk.), *Az Európai Unió tagállamainak közigazgatása* (pp. 243–270). CompLex Wolters Kluwer.
- Martonyi J. (1932). *A közigazgatási bíráskodás és legújabb kori fejlődése*. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. Online: <http://hdl.handle.net/20.500.12944/6561>
- Martonyi J. (1939). *A közigazgatás jogszerűsége a mai államban*. Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó.
- Martonyi J. (1940). A közigazgatás reformja és a közigazgatási bíróságok. In Kiss I. (Szerk.), *Dolgozatok a közigazgatási reform köréből. Magyary Zoltán egyetemi tanársága és a Magyar Közigazgatás-tudományi Intézet alapítása tíz éves évfordulójára írták tanítványai, a Magyar Közigazgatástudományi Intézet munkatársai* (pp. 143–160). Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda. Online: <https://real-eod.mtak.hu/id/eprint/38>
- Martonyi J. (1960). *Államigazgatási határozatok bírói felülvizsgálata*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.
- Patyi A. (2002). *Közigazgatási bíráskodásunk modelljei. Tanulmány a magyar közigazgatási bíráskodásról*. Logod Bt.
- Patyi A. (2024a). A közigazgatási perjog alapkérdései. In Lapsánszky A., Patyi A., & Varga Zs. A. (Szerk.), *A magyar közigazgatási jog általános tanai* (Második, bővített kiadás) (pp. 434–506). Universitas-Győr Nonprofit Kft.
- Patyi A. (2024b). Szubjektív gondolatok a magyar közigazgatási bíráskodás kudarcairól és jelenlegi helyzetéről. In Barna A., Bathó G., Deli G., Peres Zs., & Pókecz Kovács A. (Szerk.), *Laudator temporis acti. Ünnepi tanulmányok a 65 éves Horváth Attila tiszteletére* (pp. 529–544). Ludovika Egyetemi Kiadó.
- Siket J. (2020). Martonyi János (1910–1981). *Forum – Acta Juridica et Politica*, 10(1), 477–491. Online: <http://acta.bibl.u-szeged.hu/id/eprint/70764>
- Szaniszló J. (1977). *A közigazgatástudomány oktatásának és tanszékeinek története az ELTE Jog- és Államtudományi Karán 1777–1977 között. Második kötet*. ELTE ÁJK Államigazgatási Jogi Tanszék.
- Szaniszló J. (1993). *A Magyary-iskola és háború utáni sorsa. Közigazgatástudomány-történeti visszapillantás*. Verzál.

- Szontagh V. (1928). Hozzászólás az 1928. évi jogászgyűlés közigazgatási jogi vitakérdéséhez. *Miskolci Jogászélet*, 4(5), 3–6.
- Szűcs I. (1981). Martonyi János. *Jogtudományi Közlöny*, 36(5–6), 706–707. Online: <https://real-j.mtak.hu/id/eprint/2243>
- Tamás A. (1991). Martonyi János és a közigazgatás tudománya. *Jogtudományi Közlöny*, 46(5–6), 125–127. Online: <https://real-j.mtak.hu/id/eprint/18918>
- Veres J. (1980a). Emlékkönyv dr. Martonyi János egyetemi tanár oktatói működésének 40. és születésének 70. évfordulójára. Előszó. *Acta Universitatis Szegediensis de Attila Józsefnominatae Acta Juridica et Politica*, 27(1–20), 5–6. Online: https://acta.bibl.u-szeged.hu/37665/1/juridpol_027.pdf
- Veres J. (1980b). Emlékkönyv dr. Martonyi János egyetemi tanár oktatói működésének 40. és születésének 70. évfordulójára. Dr. Martonyi János egyetemi tanár az állam- és jogtudományok doktora tudományos munkáinak jegyzéke. *Acta Universitatis Szegediensis de Attila József nominatae Acta Juridica et Politica*, 27(1–20), 403–412. Online: https://acta.bibl.u-szeged.hu/37665/1/juridpol_027.pdf
- Weis I. (1939). Észrevételek a belügyminiszter költségvetési beszédéhez. *Magyar Közigazgatás*, 57(51), 1–3.
- Zinner T. (1994a). Martonyi János. In Kenyeres Á. (Szerk.), *Magyar életrajzi lexikon (1978–1991)* (p. 600). Akadémiai Kiadó. Online: <https://real-eod.mtak.hu/id/eprint/16385>
- Zinner T. (1994b). Martonyi János. In Markó L. (Szerk.), *Új magyar életrajzi lexikon* (p. 559). Magyar Könyvklub.

Függelék

Id. Martonyi János egyetemi jegyzetei

Önálló szerzőként írt egyetemi jegyzetek:

- Martonyi J. (1950a). *Államigazgatási jog. 1950/1951. tanév.* VKM, 174, (2).
Martonyi J. (1950b). *Államigazgatási jog. 2. félév. 1950/51. tanév.* SZTE ÁJK.
Martonyi J. (1950c). *Magyar közigazgatási jog. 1949–1950. tanév. [Martonyi J. előadásai nyomán jegyezte Iván László].* MEFESZ Jegyzetosztály, 170. Jogászkeri kiadványok 16.

Társszerzőségben írt egyetemi jegyzetek (általános rész):

- Beér J., Martonyi J., Mártonffy K., & Szamel L. (1951). *Államigazgatási jog I. Egyetemi jegyzet. Kézirat gyanánt.* Tankönyvkiadó.
Beér J., Faith T., Kovács I., Martonyi J., Mártonffy K., & Szamel L. (1954a). *Magyar államigazgatási jog. Kézirat.* Felsőoktatási Jegyzetellátó Vállalat.
Beér J., Faith T., Kovács I., Martonyi J., Mártonffy K., & Szamel L. (1954b). *Magyar államigazgatási jog II. Kézirat.* Felsőoktatási Jegyzetellátó Vállalat.
Faith T., Kovács I., Martonyi J., Mártonffy K., & Szamel L. (1955). *Magyar államigazgatási jog. Általános rész. Kézirat.* Felsőoktatási Jegyzetellátó Vállalat.
Beér J., Faith T., Kovács I., Martonyi J., Mártonffy K., & Szamel L. (1957). *Magyar államigazgatási jog. Általános rész. 1956/1957. tanév levelező tagozat II. évfolyamának hallgatói részére. Kézirat. Változatlan utánnomás.* Felsőoktatási Jegyzetellátó Vállalat.
Berényi S., Martonyi J., Szamel L., & Szatmári L. (1963a). *Magyar államigazgatási jog. Általános rész I. Kézirat.* Tankönyvkiadó.
Berényi S., Martonyi J., Szamel L., & Szatmári L. (1966). *Magyar államigazgatási jog. Általános rész.* Tankönyvkiadó.
Berényi S., Martonyi J., Szamel L., & Szatmári L. (1971). *Magyar államigazgatási jog. Általános rész.* Tankönyvkiadó.

Társszerzőségben írt egyetemi jegyzetek (különös rész):

- Csizmadia A., Faith T., Kovács I., Mártonffy K., Martonyi J., Szamel L., & Toldi F. (1955). *Magyar államigazgatási jog különös rész. Kézirat.* Felsőoktatási Jegyzetellátó Vállalat.
Berényi S., Martonyi J., Szamel L., & Szatmári L. (1963b). *Magyar államigazgatási jog. Különös rész I. Kézirat.* Tankönyvkiadó.
Berényi S., Martonyi J., Szamel L., & Szatmári L. (1969a). *Magyar államigazgatási jog. Különös rész II. A népgazdasági igazgatás. Egységes jegyzet.* Tankönyvkiadó.
Berényi S., Martonyi J., Szamel L., & Szatmári L. (1969b). *Magyar államigazgatási jog. Különös rész III. Kulturális, egészségügyi, és szociális igazgatás. Egységes jegyzet.* Tankönyvkiadó.
Berényi S., Ivancsics I., Madarász T., Martonyi J., Szamel L., & Szatmári L. (1972). *Magyar államigazgatási jog. Különös rész.* Tankönyvkiadó.
Berényi S., Ivancsics I., Madarász T., Martonyi J., Szamel L., & Szatmári L. (1980). *Magyar államigazgatási jog. Különös rész (2. kiadás).* Tankönyvkiadó.

Berényi S., Martonyi J., Szamel L., & Szatmári L. (1982). *Magyar államigazgatási jog. Különös rész III. Kulturális, egészségügyi és szociális igazgatás. Egységes jegyzet.* Tankönyvkiadó.

Társszerzőségben írt összehasonlító jogi jegyzet:

Martonyi J., & Névai L. (1952). *A Szovjetunió és a népi demokráciák államigazgatási joga. Egyetemi jegyzet az 1951–1952. tanév második felére.* ELTE ÁJK.